

2021. OKTÓBER

Tartalom

Drasztikusan nőtt a tejtermelők költsége - csökkenhet a tehénállomány.....	2
Néhány év és befellegzik a német tejtermelésnek?	3
Ismét lehet pályázni a mezőgazdasági kisüzemek támogatására	4
Egy év alatt 60 százalékkal drágult a növényi olaj	4
"A teheneket nem lehet átállítani egyik napról a másikra" - ekkora bajban van a tejágazat.....	5
Ne a lakossággal és a gazdákkal fizettesse meg az Európai Bizottság a 2030-as klímapolitikai célok költségeit.....	6
Arany- és platina törzskönyves avatás volt Csípőteleken: 4 tehén adott kimagasló tejmenyiséget.....	6
Fontos információk az AKG támogatási kérelmek benyújtásával kapcsolatban	7
Magasabb támogatást kapnak az ökológiai gazdálkodók	8
Már októberben megkezdődik a tejtermelést segítő támogatások kifizetése	9
Nagy zuhanás után a harmadik helyre jött fel a hazai tejipar a régióban.....	9
Vajon ez a magyar tejtermelők nagy lehetősége?	13
107 ezer termelő kapott már az első napon területalapú támogatási előleget	13
Felszerelik az álmosdi tejfeldolgozót	14
Csaknem 8,5 milliárd forint jut a tanévben iskolatej-, iskolagyümölcs- és iskolazöltség-programra	14
Egy év alatt tizedével nőtt a nyers tej átlagára	15
Ajánlott újragondolni: a tőgygyulladás és a sántaság elleni küzdelem stratégiájának genetikai aspektusa	16
Az Európai Parlament megszavazta állásfoglalását a Termőföldtől az Asztalig stratégiáról ..	18
Egészséges-e a tejtermékek kerülése?	19
Van igény a tehéntejnél háromszor drágább zab alapú tejhelyettesítőkre	20
Tudj meg mindent a tejről! Utána igyál egy pohárral!	21
Igyunk több tejet: ezt üzenik a magyaroknak.....	23
A tejelő tehenek életkörülményei befolyásolhatják a tej minőségét	24
A benzin után a tej is hiánycikk lehet Angliában	25
Újabb rekord: tíz éve nem volt ilyen drága az élelmiszer	26

Drasztikusan nőtt a tejtermelők költsége - csökkenhet a tehénállomány

2021. október 5.

A tej és tejtermékek piacán a termelést, a hatékony működést, esetenként a fennmaradást veszélyeztető – jelenleg is zajló – folyamatok bontakoztak ki – közölte a Tej Terméktanács.

Hazai viszonylatban a tejtermelők számára mind az erősödő infláció, mind az input költségek – különösen a takarmányozás – drasztikus növekedése nap mint nap igen súlyos kihívást jelent – közölte a Tej Terméktanács. Az elmúlt egy évben a tejtermelés során felmerülő költségek szinte minden elemét érintő ilyen gyors és kíméletlen emelkedésére azonban még nem volt példa, ami az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságok működését teljes mértékben ellehetetleníti. A folyamat a jelenlegi előrejelzések alapján megállíthatatlannak tűnik, így a tejtermelő gazdaságok helyzete napról-napra romlik.

A tejtermelők nem csak a munkaerőköltségek és bérköltségek folyamatos emelkedését jelzik tömegesen, de mára már szinte lehetetlen megbízható állatgondozót és fejőházi munkaerőt is találni, aki vállalja a hétvégén és ünnepnapokon is elvégzendő nehéz feladatokat. A Terméktanács szerint tarthatatlan, hogy a könnyű-, a nehéz- és pl. az elektronikai ipar munkaerő elszívó hatása miatt külföldi munkaerőt közvetítő cégekhez kell fordulni a munkaerő biztosítása érdekében.

A jövő évre is áthúzódó, folyamatos és kétszámjegyű ipari energiaár és egyéb költségnövekedésről (pl. szennyvíz, elektromos áram, víz, fuvardíj, alkatrész, tisztítószer, vegyszerek, műtrágya, gyógyszer, munkaruházat stb.) számolnak be a tejtermelő tagok.

A helyzet olyan súlyos, hogy egyre többen döntenek/döntöttek arról, hogy tehenészetüket és az állatállományukat csökkentik vagy felszámolják, amely rövid- és középtávon előrevetíti az állatállomány és a tejtermelés csökkenését.

Mindez annak ellenére így van, hogy jelenleg az ágazat tejtermelése – más hazai jelentősebb állattenyésztési ágazatok csökkenő kibocsátási adataitól eltérően – az idei év végére még vélhetően nőni fog.

A takarmányárak történelmi magasságokban vannak. A gabona drágulása mellett a fehérjehordozók ára is drasztikusan emelkedett, és áruhiány is tapasztalható a takarmány piacokon. Az emelkedő tej-önköltségek és az elképesztő ütemben növekvő építőanyagárak miatt a szarvasmarha telepek korszerűsítése, az állattartó telepek fejlesztésének és megújításának

támogatása céljából elnyert pályázatok jelentős része biztosan nem fog megvalósulni, mivel a jelen és a közeljövő gazdasági racionalitásai ezt nem teszik lehetővé.

A nyerstej ár az input költségek drasztikus változása miatt már az idén sem tudja fedezni az emelkedő önköltségeket. Piaci elemzések azt mutatják, hogy a tejtermelés szűkített önköltsége fél éven belül 15-20 forinttal is növekedhet megtermelt tej kilogrammonként, ami azt jelenti, hogy az átlag önköltség 125 Ft/kg (35 cent/kg) ár fölé emelkedik. A jelenlegi felvásárlási átlagár 110 Ft/kg. A tejtermelők tisztán látják, hogy az összefogás erejét kihasználva nagyobb hatékonysággal tudnának termelni.

A termelői csoportokban és szervezetekben, az összefogásban rejlő lehetőségek valamelyest mérsékelni tudnák a takarmánypiac és az input anyag kereskedelem áremelkedéséből fakadó veszteségeket. Ezen összefogásokból és hatékonyság javító intézkedésekből sem lehet azonban stagnáló felvásárlási árak mellett közel 50 százalékos költségnövekedést kigazdálkodni.

A Terméktanács szerint a tömeges állatkivágások elkerülése érdekében az alábbi azonnali lépések szükségesek:

1. A tejtermelői támogatások teljes összegének előlegként történő mielőbbi kifizetése.
  2. Az állatjóléti támogatási jogcím mértékének megemlése, visszamenőlegesen a 2021-es évre vonatkozóan is.
  3. A beruházási támogatások részét képező állatlétszám- és munkaerőmegtartási kötelezettség enyhítése. A pályázatokban a megemelkedett költségek elismerése, vagy részbeni megvalósítás lehetősége.
  4. Kedvezményes kamatú, állami garanciavállalás mellett biztosított forgóeszközhitel lehetőségek mielőbbi meghirdetése.
  5. A folyadéktej feldolgozást, illetve verseny- és exportképes, minőségi feldolgozott termékek előállítását elősegítő feldolgozóipari beruházások támogatása, az elbírálások, kifizetések felgyorsítása.
  6. A Tej Terméktanács 2021. július hó 1. napján Nagy István miniszter úrnak megküldött levelében kezdeményezett törvénymódosítási javaslatok gyors hatályba léptetése, amelyek a kiegyensúlyozott piaci viszonyok fenntartását célozzák.
  7. A termelők érdekérvényesítő képességének erősítése érdekében a jelenleg nem támogatott termelői szervezetek működésének támogatása.
- A Tej Terméktanács meggyőződése, hogy a tejtermelők fennmaradása érdekében általuk meghatározott intézkedések mindegyike fontos és elengedhetetlen a hazai tejelő állomány drasztikus csökkenésének megelőzéséhez. A jelenlegi helyzet megoldását egyetlen feldolgozó vagy kereskedő vállalkozás sem lassíthatja vagy akadályozhatja gazdasági erőfölényével. Amennyiben ez így történik, a tejtermelők megteszik a szükséges lépéseket – jelezte közleményében a Terméktanács.

Forrás: www.agrokep.vg.hu

Néhány év és befellegzik a német tejtermelésnek?

2021. október 5.

Németországban drasztikusan csökkent a tejtermelő üzemek száma.

A tejtermelő üzemek száma Németországban 2010 és 2020 között 40 százalékkal (54.300 üzemre) csökkent – olvashatjuk az [agrarheute.com](http://www.agrarheute.com) hírportálon. Ezzel párhuzamosan az ország fejőstehén állománya 3,9 millióra apadt, aminek esetleges visszapótlásához hosszabb időre lesz szükség. Az egy gazdaságra jutó tehénlétszám azonban 46 főről 72-re nőtt.

Ezek a számok a német tejtermelés súlyos problémáira utalnak, és akkor is elgondolkodtatóak, ha részben a természetes koncentráció következményeinek tekinthetők. Sokkal nagyobb súllyal esett azonban latba a teljes német termelés korábban közel 50 százalékát felvevő tejtermék exportlehetőségek lényeges beszűkülése.

Felvetődik a kérdés, hogy vajon hogyan alakul az ország tejtermelésének helyzete 2030-ban. Német elemzők szerint ez a tendencia veszélybe sodorja az egész német tejtermelést, és annak művelői (akik kemény munkával a tejszektor a világ élvonalába emelték) ma már jó szívvel nem ajánlhatják utódaiknak a kemény munka folytatását és a tejből való megélhetést, sőt a saját meglévő állományuk és üzemük gazdaságos továbbvitele is kérdéses lehet.

Forrás: www.agroinform.hu

Ismét lehet pályázni a mezőgazdasági kisüzemek támogatására

2021. október 6.

A kisméretű mezőgazdasági termelők jövedelemszerzését és gazdasági több lábbon állását segíti a kisüzemek fejlesztési támogatása, melyre október 4-től október 18-ig lehet a kérelmeket ismét benyújtani – közölte Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető arra emlékeztetett, hogy az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Programon keresztül még tavaly októberében hirdette meg a kistermelők termelési- és értékesítési lehetőségeinek fejlesztését segítő új beruházási pályázati csomagját. A kezdeményezés részét képezte a mezőgazdasági kisüzemek támogatására kiírt felhívás is. Eddig már 3400 pályázó kapott támogató okiratot, több mint 18,5 milliárd forint forrást elnyerve – tette hozzá Nagy István. Kifejtette, a támogatási kérelmeket meghatározott üzemméretű őstermelők, mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozók és szociális szövetkezetek adhattak be. A feltételek között szerepelt még, hogy az életvitelszerű tartózkodási hely, illetve székhely már a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban vidéki térségben legyen.

A miniszter hangsúlyozta, a forrás 15.000 eurónak megfelelő forintösszegű, 5 évre nyújtott egyösszegű átalány jellegű támogatás, amely két részletben kerül folyósításra úgy, hogy 75% kiutalása már a támogatói okirat kiállítása után rövid időn belül megtörténik. A projekt megkezdésére 9 hónap áll rendelkezésre. A pénzügyi segítség fennmaradó 25%-át a kedvezményezettek a vállalt célok végrehajtása után kaphatják meg a záró kifizetési kérelem benyújtásával. A kedvezményezettek a gazdasági tevékenységükhöz kapcsolódó eszköz- és gépbeszerzésre, ültetvénytelepítésre, állatvásárlásra vagy éppen meglévő üzemük fejlesztésére fordíthatják a támogatást - emelte ki a tárcavezető.

Nagy István kitért arra is, hogy a pályázati felhívás elérhetővé válik a későbbiekben is, a következő benyújtási lehetőség jövő év februárjában lesz esedékes. A felhívás részletei a www.palyazat.gov.hu oldalon ismerhetők meg.

Forrás: www.kormany.hu

Egy év alatt 60 százalékkal drágult a növényi olaj

2021. október 7.

Többe kerül a tej, a cukor és a búza is.

Részben a kínálat szűkössége, valamint a búza és a pálmaolaj iránti keresletnövekedés hatására szeptemberben már a második egymást követő hónapban nőtt az élelmiszerárak a világon az előző hónaphoz képest. Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) számításai szerint a szeptemberi árindex 130 pont lett, 1,2 százalékkal magasabb az augusztusénál és 32,8 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál. A FAO élelmiszerár-indexe kereskedelemmel súlyozott mutató, amely az öt legfontosabb élelmiszer-alapanyag – növényi olajok, szemestermények, húsfélék, tejtermékek és cukor – nemzetközi piaci árát veszi figyelembe.

Szeptemberben a szemestermények árindexe átlagosan 2 százalékkal haladta meg az augusztusi szintet, amiben döntő szerepe volt a búza 4 százalékos drágulásának. A búza átlagára 41 százalékkal nőtt tavaly szeptemberhez viszonyítva.

A FAO szeptemberi növényi olaj árindexe 1,7 százalékkal nőtt havi és mintegy 60 százalékkal éves összevetésben annak hatására, hogy a pálmaolaj világpiaci ára 10 éves csúcsra emelkedett a megugrott globális importkereslet miatt, illetve azokra a félelmekre, hogy Malajziában visszaveti a termelést a vendégmunkások hiánya. A tejtermékek árindexe 1,5 százalékkal, a cukoré pedig 0,5 százalékkal emelkedett szeptemberben augusztussal

összevetve. A hústermékek árindexe gyakorlatilag stagnált szeptemberben és 26,3 százalékkal nőtt tavaly szeptemberhez képest.

Az átfogó árindex tavalyi átlaga 97,9 pont, három éve a legmagasabb volt, 3,1 százalékkal meghaladta a 2019. évi, de több mint 25 százalékkal alacsonyabb volt a 2011-es történelmi csúcsnál.

Forrás: www.civishir.hu

"A teheneket nem lehet átállítani egyik napról a másikra" - ekkora bajban van a tejágazat

2021. október 7.

A tömeges állatlevágások elkerülése érdekében törvénymódosításokat kér az agrárminisztertől a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács.

Az elmúlt évben tapasztalt költségnövekedés ellehetetleníti az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságok működését, a jelenlegi előrejelzés szerint a folyamat megállíthatatlannak tűnik, így napról napra romlik a tejtermelők helyzete - hívta fel a figyelmet az ágazat akut problémáira Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke.

Ha a trend így folytatódik, szerinte a következő történik.

"Egy átlag tejtermelőnek már jövőre sem lesz jövedelme. A kukorica ára több mint másfélszeresére emelkedett egy év alatt, a gabonaárak is ilyen mértékben nőttek, és a gabona-, illetve repcedara is 35 százalékkal drágult."

Ehhez képest mindössze 5 százalékkal kapnak többet a tejtől, mint tavaly – tette hozzá. A kiadásokat tovább tetézik az ipari energiaárak és a magasabb bérköltségek is.

"Egyelőre még a termelők és a feldolgozók nyelik le a többletköltségeket, a vásárlók a folyamatoknak csak a töredékét érzik. Azzal számolunk, hogy a tejtermelés növekedhet, ha sikerül árakat növelni, és ezeket az áremelkedéseket a piac be is fogadja. A teheneket nem lehet egyik pillanatról a másikra leállítani vagy egy műszakra átállítani, ha nem változnak a viszonyok, elkezdődik a vágás."

A hazai tejelő állomány drasztikus csökkenésének megelőzése érdekében a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács törvénymódosítási javaslatokkal fordult Nagy István agrárminiszterhez.

- "A tejtermelői támogatások teljes összegének előre hozott kifizetése,
- az állatjóléti támogatások emelése,
- a beruházási támogatások feltételeinek enyhítése,
- kedvezményes hitel,

ezeket kérjük verseny- és exportképes termékek előállításához" - sorolta.

De fellépnének például azok ellen is, akik beszerzési ár alatt értékesítenek, és szorgalmazták a termelői szervezetek működésének támogatását is.

Istvánfalvi Miklós szerint ezek a javaslatok megteremthetnék a piaci egyensúlyt az elkövetkezendő kritikus időszakban. Mindennek érdekében tárgyalást kezdeményeztek az Agrárminisztériummal.

Forrás: www.infostart.hu

Ne a lakossággal és a gazdákkal fizettesse meg az Európai Bizottság a 2030-as klímapolitikai célok költségeit

2021. október 12.

Az Európai Bizottság klímacsomagja jelentős hatással lesz a mezőgazdasági termelőkre és az erdőgazdálkodókra is az előttünk álló évtizedben. El kell kerülni, hogy a klímacélok teljesítése drasztikus élelmiszerár-emelkedést okozzon, mert az még nagyobb terhet jelentene a fogyasztók és a gazdák számára egyaránt – jelentette ki Nagy István agrárminiszter.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2021. október 12-i ülésén a miniszterek többsége egyetértett abban, hogy a Bizottság javaslataiban szereplő magas klímaambíció az uniós állattenyésztés és növénytermesztés csökkenését vonhatja maga után. Az ágazat versenyképességének és a gazdák jövedelmezőségének megőrzése érdekében meg kell találni a helyes egyensúlyt az élelmiszerellátás biztonsága, a fenntartható erdőgazdálkodás, a természetvédelem és a klímacélok között. Magyarország számára fontos szempont, hogy a 2030-as klímapolitikai célok költségeit ne a lakossággal és a gazdákkal fizettesse meg Brüsszel, mondta Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető kiemelte, Magyarország elkötelezett a klímavédelem mellett és tavaly törvénybe foglalta a klímasemlegességi cél elérését 2050-re. Ugyanakkor fontos szem előtt tartani, hogy a mezőgazdasági ágazat kisebb mértékben képes a szén-dioxid kibocsátás mérséklésére, mint más ágazatok. Az elvárt kibocsátás-csökkentési szint a mezőgazdaságban nem érhető el azzal a sebességgel, ahogy azt a Bizottság javasolja. Magyarország aggályosnak tartja, hogy a javaslat szerint a mezőgazdasági és erdészeti ágazatnak 15 évvel korábban, már 2035-re el kell érnie a klímasemlegességet, szemben az energia ágazattal vagy a közlekedési ágazattal. A miniszter hangsúlyozta, a helyes egyensúlyt kell megtalálni a mezőgazdasági termelés szinten tartása, a gazdák jövedelmezősége és a klímapolitikai célok között. Hozzátette, az egészséges élelmiszerellátás stratégiai kérdés, amelyet nem lehet veszélyeztetni. El kell kerülni, hogy a klímacélok teljesítése drasztikus élelmiszerár-emelkedést okozzon, mert az még nagyobb terhet jelentene a fogyasztók és háztartások számára. Kifejtette, készen állunk megvédeni a klímaambíciót, de észszerű politikát kell kialakítani, felelős módon.

Forrás: www.kormany.hu

Arany- és platina törzskönyves avatás volt Csípőteleken: 4 tehén adott kimagasló tejmenyiséget

2021. október 12.

A Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete 1995-ben alapította újra az Aranytörzskönyvet, melyben ma már 1000-nél is több tehén szerepel. Az Aranytörzskönyvbe kerülés feltétele, hogy az adott Holstein-fríz egyed elérje a 100 ezer kilogrammos tejtermelést. Ez azonban nem egy hétköznapi termelési érték. A szakma véleménye szerint 1000 tehénből csupán 1 képes teljesíteni ezt a szintet. A platina elismeréshez viszont már 130 ezer kilogrammos tejtermelést kell elérni. A törzskönyveknek bajnok tehenek nyilvántartásán kívül fontos szerepük van a fajtanemesítésben is.

A Bonafarm Csoporthoz tartozó Bóly Zrt. csípőteleki tehenészetének munkája éppen ezért is figyelemre méltó, hiszen 2021 őszén 3 tehenük került be az aranytörzskönyves elitklubba, míg egy további a platina törzskönyv megszerzésével öregbíti a telephely hírnevét. A sikert egy külön átadó eseményen ünnepelték meg, amin Jakab Lajos, a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének dél-dunántúli területi igazgatója mondott beszédet és helyezett díszszalagot a

kimagasló eredményt elért állatok nyakába. Továbbá oklevelet adott át Dr. Hoffmann Dénesnek, a Bóly Zrt. szarvasmarha-ágazat igazgatójának és Somoskövi Andrásnak, a csípőteleki tehenészeti telep vezetőjének a remek munka elismeréseként.

A 100 ezer kilogrammos termelést elérő csípőteleki tehenek között Fecske volt a legsikeresebb, aki 5,5 laktáció alatt teljesítette az aranytörzskönyvbe kerülés kritériumát. Csinos azonban kitüntetett társai közül is kiemelkedik, ő ugyanis a 130 ezer kilogrammos termelést is meghaladta eddigi életteljesítményével, amiért platina törzskönyves elismerésben részesült. Mindezt 9 laktáció alatt érte el, egy tejelő napra jutó 36,5 kilogrammos tejtermeléssel.

Közel 60 törzskönyves Holstein-fríz tehén

A Bóly Zrt. az avatást követően most már 56 aranytörzskönyves és 2 platina törzskönyves holstein-fríz tehénnel büszkélkedhet. A vállalatcsoport kizárólag ezzel a fajtavál dolgozik, és több mint 6200 tehénre és 6100 üszőre alapozva folytatja szarvasmarha-tenyésztését 5 telephelyen: Csípőteleken, Ihászon, Csóton, Marcalgergelyiben, valamint Sátorhelyen, ahol a növendék és vemhes üszők nevelése történik. Az állatállományban több jól teljesítő tehén is van jelenleg, így a jövő év elején újabb avatások várhatóak náluk.

Ezért különleges Csípőtelek tehenészete

Csípőtelek Közép-Európa egyik legmodernebb nagyméretű, koncentrált tartásra alkalmas tehenészeti telepe. A telephely annak szellemében épült meg 2012-ben, hogy magas szakmai szintű, fenntartható, alacsony környezetterhelésű termelés csak egészséges, stresszmentes környezetben és jólétben élő állatállománnyal valósítható meg. Éppen ezért a telepen dolgozók mindennapi munkájának elsődleges célja a tehenek komfortérzetének és egészségének biztosítása. A tehenészetben megtermelt tej teljes egészében a Sole-Mizo Zrt. GMO-mentes termékeihez biztosít alapanyagforrást – írta a Bonafarm weboldala.

Forrás: www.magro.hu

Fontos információk az AKG támogatási kérelmek benyújtásával kapcsolatban

2021. október 13.

2021. szeptember 24-én, 360 milliárd forint keretösszeggel, 3 éves kötelezettségvállalási időszakkal került meghirdetésre az új, „VP4-10.1.1-21 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés” pályázati felhívás, amelyre önkéntes alapon pályázhatnak azon mezőgazdasági termelők, akik – az agrár-környezetgazdálkodási célok elérése érdekében – gazdálkodásuk során többlet tevékenységek elvégzését vállalják.

A támogatási kérelmek benyújtására 2021. október 25. és 2021. november 25. között lesz lehetőség a Magyar Államkincstár elektronikus felületén.

A támogatási kérelem benyújtásának elsődleges feltétele, hogy a támogatást igénylő rendelkezzen az ügyfél-nyilvántartási rendszerben kérelemre nyilvántartásba vett ügyfél-azonosítóval, továbbá a támogatást igénylőnek gondoskodnia kell a támogatásba bevinni kívánt területek beazonosításáról, felméréséről is. A gazdálkodói érdekekre tekintettel ugyanakkor a felhívás úgy került kialakításra, hogy lehetőség van a korábban jóváhagyott poligonok feltöltésére is, amennyiben a támogatást igénylő részt vett a korábbi agrár-környezetgazdálkodási, illetve ökológiai gazdálkodási támogatások valamelyikében (AKG15, AKG16, ÖKO15) és ugyanazon poligonon/poligonokkal kíván ismét csatlakozni, valamint a jelenlegi állapotnak is megfelel a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület. (Ebben az esetben nem szükséges ismételt felmérést a korábban jóváhagyott kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területeket.)

A kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek kialakításának szabályaival kapcsolatban kiemelendő a horizontális ültetvény és a gyepgazdálkodási tematikus

előíráscsoportokat érintő új szabályozás, amely szerint a dió és a szelídgesztenye ültetvényeket külön kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területként (KET-ként), a kaszálót és a legelőt egy KET-ként is ki lehet mérni.

Földhasználat tekintetében az Agrárminisztérium felhívja a figyelmet arra, hogy a támogatást igénylőnek legkésőbb a kötelezettségvállalási időszak első napjától, tehát 2022. január 1-jétől jogszerű földhasználónak kell lennie, ugyanakkor lehetősége van abban az esetben is támogatási kérelmet benyújtani, ha a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában még nem rendelkezik 3 éves folyamatos jogszerű földhasználattal. Amennyiben a támogatást igénylő nem tudja meghosszabbítani/megújítani a kötelezettségvállalási időszak közben lejáró földhasználatát, úgy a második gazdálkodási évtől állami és a magántulajdonban lévő területek tekintetében is lehetőség van a lejáró földhasználattal érintett területek szankció nélküli visszavonására. Kiemelendő, hogy az ilyen típusú visszavonás keretében kizárólag a lejáró földhasználattal érintett terület (hrszt!) vonható vissza, illetve a jegyző által kiállított hatósági bizonyítvány nem fogadható el a visszavonás feltételeként. Állami területeket érintően további speciális részletszabályok bevezetésével lehetőség van a régi szerződés lejáratára és az új szerződés megkötése közötti időszak áthidalására is, amelynek keretében a támogatást igénylők a bérleti szerződés lejártát követő 6 hónapig igazolhatják a jogszerű földhasználatot a Nemzeti Földügyi Központ, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., vagy a Nemzeti Park Igazgatóság által kitöltött – és a felhívás mellékletét képező – igazolással.

A lejáró földhasználattal érintett területek visszavonására irányuló szabályozás fentiek szerinti pontosítása folyamatban van, várhatóan néhány napon belül megjelenik a módosított pályázati felhívás.

Forrás: www.kormany.hu

Magasabb támogatást kapnak az ökológiai gazdálkodók

2021. október 13.

A 2018-ban meghirdetett ökológiai gazdálkodással kapcsolatos pályázatait felhívás esetében átlagosan 74%-kal megemelkedik a támogatási összegek mértéke a programban részt vevő több mint 2000 gazdálkodó számára – jelentette be Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető arra hívta fel a figyelmet, hogy a Megújuló vidék, megújuló agrárium program keretében történelmi mértékű fejlesztési lehetőséghez jut a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar, a vidéki térségek gazdasága és közösségei pedig tovább erősödhetnek. Ennek érdekében Magyarország Kormánya 80%-os nemzeti kiegészítő forrást biztosít a Vidékfejlesztési Programhoz. Így már az átmeneti időszakban lehetőség nyílik új pályázatok meghirdetésére, egyes nyitott felhívások keretösszegének emelésére, illetve a korábbi támogatások aktualizálására - tette hozzá Nagy István.

Kifejtette, az Agrárminisztérium minden lehetséges módon segíteni kívánja az ökológiai gazdálkodás hazai előremozdítását. A Vidékfejlesztési Program keretében 2018-ban elindított, öt éves ökológiai gazdálkodást segítő program mellett ezért a biogazdálkodásra átállást, annak fenntartását érdemben ösztönző újabb pályázatot szeptemberben írták ki. Ennek a programnak a támogatási összegeit összhangba hozzuk az új felhívással, hiszen minden biogazdálkodó tevékenysége azonosan értékes. A támogatási összegek mértékét átlagosan 74%-kal emeli meg az agrártárca, ehhez igazítva pedig 42 milliárd forintra növekszik a 2018-as program finanszírozása – hangsúlyozta a Nagy István.

A miniszter kitért arra is, hogy a felhívásban több mint 2.000 gazdálkodó, hozzávetőlegesen 100 ezer hektár támogatott területtel vesz részt. A megemelt összegek a 2022. évtől lesznek igényelhetők a gazdálkodók számára. A 2018-ban megjelent és a közelmúltban meghirdetett

két felhíváson keresztül együttesen 82 milliárd forint támogatást szán az Agrárminisztérium a hazai ökológiai gazdálkodás fenntartására és előremozdítására – emelte ki a tárcavezető.

Forrás: www.kormany.hu

Már októberben megkezdődik a tejtermelést segítő támogatások kifizetése

2021. október 15.

A takarmánypiaci helyzetre való tekintettel az Agrárminisztérium intézkedett a tejágazat számára biztosított 30 milliárd forint célzott támogatás mielőbbi kifizetése érdekében – közölte Nagy István tárcavezető.

A miniszter arra emlékeztetett, hogy a tejtermelés a magyar mezőgazdaság egyik legjelentősebb ágazata, 2020-ban már meghaladta 1,9 milliárd litert az éves termelés, a tejtermékek exportja pedig elérte a 124 milliárd forintot. A tejimport elmúlt években történt visszaszorítása és a hazai piac bővülése komoly lehetőséget teremtett a szektornak, az egészséges és biztonságos magyar tejből és tejtermékekből az önellátottság így már lassan megközelíti a 100 százalékot – tette hozzá. A miniszter kitért arra is, hogy az ágazat több mint 3.300 árutermelő gazdálkodónak és csaknem 12 ezer alkalmazottjuknak ad megélhetést, a ráépülő tejfeldolgozásban pedig mintegy 6700 fő dolgozik.

Hangsúlyozta, a Magyar Államkincstár a nemzeti költségvetésből finanszírozott átmeneti nemzeti támogatási jogcímen a tervek szerint október végéig egy összegben kifizeti az így folyósítható 9,7 milliárd forint teljes egészét. A tejhasznú tehén termeléshez kötött támogatás esetében az év végéig 20,5 milliárd forint kifizetésével számolhatnak a gazdálkodók. Így a tejhasznú tehén támogatás 85%-a az uniós kifizetési határidőhöz képest mintegy fél évvel korábban érkezik meg az érintettekhez. A tehenenkénti támogatás mintegy 112 ezer forint lehet. Ezen felül az ágazatban tevékenykedő gazdák számára a területalapú támogatások és a zöldítés előlegfizetése is megindul – emelte ki a tárcavezető. Az Agrárminisztérium a szektor stabilitásának megőrzését reméli a kifizetések biztosításától.

Forrás: www.kormany.hu

Nagy zuhanás után a harmadik helyre jött fel a hazai tejipar a régióban

2021. október 15.

Még közel sem érte el a rendszerváltás előtti szintet, de az elmúlt években lassú növekedési pályára állt a magyar tejipar. Hatalmas kihasználatlan potenciál van még az országban ezen a téren. Regionális szinten dobogósok vagyunk, az egész kontinens tekintetében pedig a középmezőnyben a helyünk.

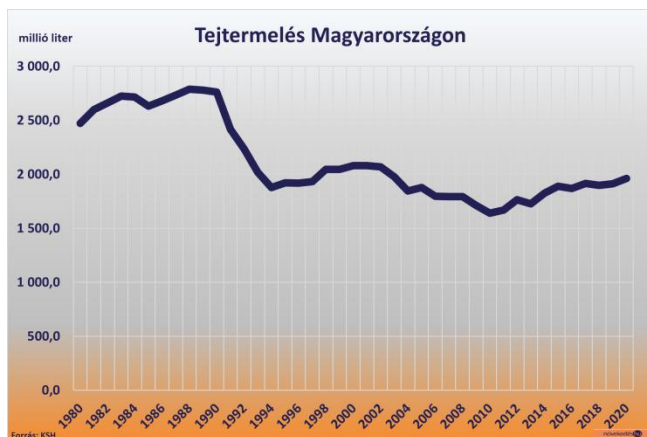
A tejtermékek iránti világpiaci kereslet erőteljesen növekszik, és az Európai Unió 2015-től megszüntette a termelést korlátozó kvótarendszert, azonban a szigorodó környezetvédelmi előírások és korlátozások valószínűleg fékezni fogják az ágazat fejlődését - olvasható az OTP Agrár szakértőinek nemrég megjelent elemzésében, amelyről a novekedes.hu itt írt bővebben.

A tejtermelés és a tejipar magyarországi jövőjével foglalkozó cikkünkben a szakértők összefoglalták azokat a kitörési pontokat, ahol a hazai tejiparnak fejlődnie kell ahhoz, hogy ne vesztessék el az előtte álló változásokat.

1990 után nagyot zuhant a kibocsátás

A hazai tejipar kibocsátása a csúcsot 1988-ban érte el, ekkor 2787 millió liter tejet sikerült megtermelni egy év alatt. Ezután nem sokkal, a rendszerváltást követően nagyon gyorsan leépült az ágazat. Ez számszerűen azt jelenti, hogy 1990 és 1993 között, három év alatt a 2763 millió literes éves termelés 2019,5 millió literesre apadt. A mélypontot 2010-ben érte el a

szektor, ekkor alig több mint 1640 millió liter tejet termeltek meg itthon. Azóta újból lassú növekedési pályára állt az iparág, 2020-ra azonban még mindig nem sikerült megközelíteni a rendszerváltás előtti szintet.

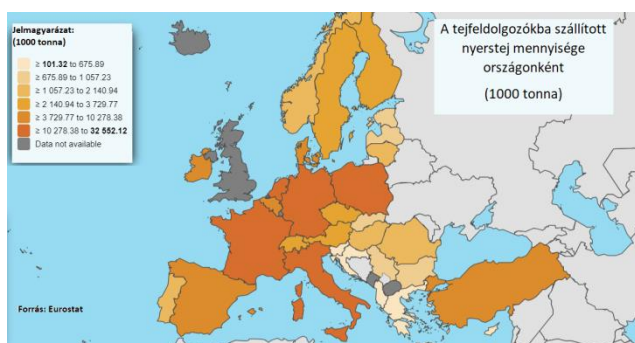

Dobogós helyen a régióban

A régióban egyedül Csehország és Ausztria előz minket, a szomszédaink közül. Az előbbi 3192 tonnát, míg az utóbbi 3137 tonna tejet szállít be a helyi tejüzemekbe, ami viszont közel kétszerese a magyar 1625 tonnás értéknek. (Ha Lengyelországot is belevonnánk ebbe az összehasonlításba egyértelműen első helyen állna a 12 464 tonnás értékével.) Hazánk tehát még felfért ebben a rangsorban a dobogó alsó fokára. Minket a nálunk területileg jóval nagyobb Románia követ 1132 tonnával, őket pedig Szerbia 907 tonnával. Ezután jön Szlovákia. A néhány évvel ezelőtti szlovák alacsony zsírtartalmú UHT-s tej dömping után azt gondolhatnánk, hogy Szlovákia óriási tejtermelési kapacitással bír. Ez azonban úgy tűnik téves feltételezés lenne, ugyanis a szlovák tejüzemekbe mindössze 832 tonna tejet szállítanak be. A szlovák kibocsátás amúgy arányaiban hasonló intenzitású mint a magyar, hiszen körülbelül fele akkora területen állítanak elő alig több mint fele annyi feldolgozandó tejet mint mi. A szlovákok után Szlovénia jön 580 tonnával, a sereghajtó pedig Horvátország a maga 434 tonnájával.

Nemcsak a méret számít

Ha az összehasonlításba bevonjuk a többi európai országot is, akkor hazánk már inkább a középmezőnybe tartozik.

A csúcstartó Európában nyilvánvalóan Németország, 32 552 tonnával. A második helyezett 24 790 tonnával Franciaország. Ezután jön Hollandia. Az apró nyugati ország valójában elképesztő tejtermelő kapacitással bír, szó szerint maximumra van járva a területük kihasználtsága (ez amúgy más mezőgazdasági ágazatok esetében is igaz). A holland tejüzemekbe 13 986 tonna tejet szállítanak be.

(A holland mezőgazdaság sikerességének az okairól a növekedés.hu elemzése [ide kattintva](#) olvasható.)

Ezzel a harmadik helyen állnak a rangsorban, viszont ha az ország területére vetített termelékenységet vesszük figyelembe, akkor biztos hogy Hollandia a csúcstartó. Ez azért érdekes, mert a Benelux állam még Magyarországnál is kisebb, és kevesebb a mezőgazdasági potenciállal bíró területe, mégis ilyen óriási kibocsátást képes elérni. A top ötös elit klubba Olaszország és Lengyelország fért még be. Nagy európai, de uniós kívüli tejtermelőként Törökországot érdemes még kiemelni, ők a hatodikok a listán 9 841 tonnával. Ez az ország hatalmas méreteit figyelembe véve nem egy kiugró érték. Területarányosan a termelékenységük elmarad a miénktől, ugyanis Törökország nyolc és félszer nagyobb mint Magyarország, miközben csupán hatszor annyi tejet szállítanak a feldolgozókbá. Hasonló a helyzet Spanyolországgal is (7449 tonna). Hiába termelnek nominálisan sok tejet, ha az ország méreteit is figyelembe vesszük sok másik ország termelékenyebb náluk.

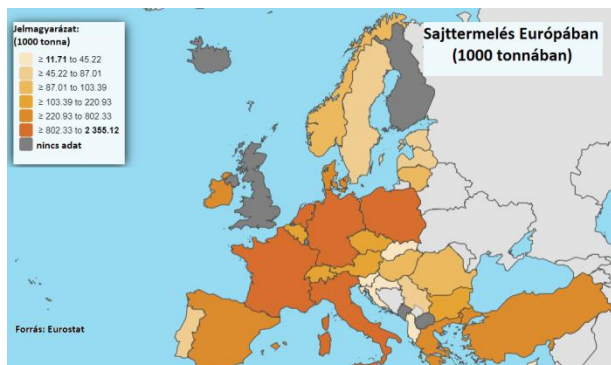
A rangsorban fontos kiemelni Írországot is 8541 tonnával, ami méretarányosan egy rendkívüli érték, termelékenység szempontjából ők is toplistások a Hollandok mellett. Hazánk az összehasonlításban inkább átlagos helyet foglal el. A 30 vizsgált országból mi a 17. vagyunk.

Albania: 101.32
Cyprus: 275.16 (p : provisional)
Croatia: 434.22
Slovenia: 580.11
Greece: 652.65
Bulgaria: 680.54
Estonia: 787.58
Latvia: 790.5 (p : provisional)
Slovakia: 832.24
Serbia: 907.66
Romania: 1 132.01
Lithuania: 1 359.75
Norway: 1 545.03
Hungary: 1 625.67
Portugal: 1 919.74
Finland: 2 362.13
Sweden: 2 772.74
Austria: 3 137.19
Czechia: 3 192.02
Switzerland: 3 379.15
Belgium: 4 431
Denmark: 5 666
Spain: 7 449.64
Ireland: 8 541.7
Turkey: 9 841.1
Poland: 12 464.78
Italy: 12 556.46
Netherlands: 13 986.7
France: 24 790.77 (p : provisional)
Germany (until 1990 former territory of the FRG): 32 552.12

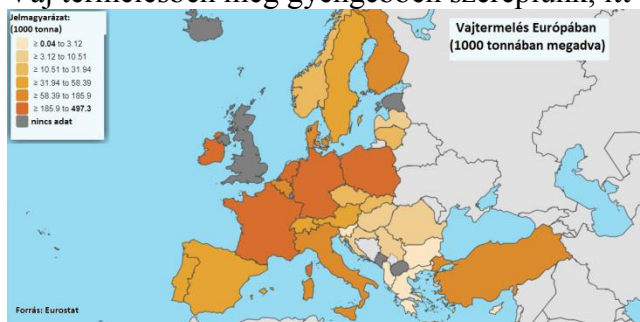
Rangsor: A tejfeldolgozókbá szállított nyerstej mennyisége országonként; Forrás: Eurostat

Meglepetések a tejfeldolgozás terén

Az Eurostat a sajtgyártás volumenét is vizsgálja. Ebből a szempontból kicsit rosszabbul teljesítünk. A 20. helyet foglaljuk el a 30-ból. Ezen a listán a két legnagyobb meglepetés Bulgária és Görögország, ugyanis őket a feldolgozókbá küldött tej szempontjából messze előzzük, a sajtgyártásban viszont kifejezetten jól szerepelnek. Ennek valószínűleg az az oka, hogy nagy mennyiséget állítanak elő a közkedvelt mediterrán sajtjaikból. Érdekes módon amúgy Románia is valamivel több sajtot termel mint mi.

Vaj termelésben még gyengébben szereplünk, itt csak a 22. helyet csíptük meg.

Más tejtermékeket gyártunk

A hazai tejipar a sajtféleségek gyártása és a vajtermelés területén gyengébben teljesít, ahhoz képest, amennyi tejet összességében feldolgozunk. Ennek részben biztosan az az oka, hogy olyan tejtermékeket is gyártunk, amelyek sok másik országban ismeretlenek. Ilyenek a tejföl, a túró, vagy éppen a túró rudi.

Máshogy számol az Eurostat

A magyar és a többi európai ország tejiparának összehasonlításakor meg kell jegyezni, hogy az Eurostat más mértékegységet használ, mint a KSH, a tej tömegét nézi, nem pedig a térfogatát, ez azonban önmagában jelentős eltérést nem okozhat a számokban, mivel 1 liter nyerstej épphogy csak egy hajszálnyival több mint egy kilogramm. Ennek ellenére, mégis egy jelentősebb eltérést érzékelhetünk a KSH és az Eurostat adatai között. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a KSH a tényleges, teljes tejtermelést veszi alapul, az Eurostat viszont azt vizsgálja, hogy mekkora mennyiségű tej érkezett be a tejfeldolgozó üzemekbe, így pedig már érthető, hogy az uniós statisztikai hivatal értéke miért kisebb mint a KSH-é, a magyarban ugyanis benne van a nyerstejként értékesített/elfogyasztott mennyiség is (gondoljunk csak bele a vidéki tejeskocsik is nyerstejet árulnak), míg az Eurostatban nincs. Ez azonban az összehasonlításban feltehetően nem idéz elő torzulást, mivel a többi ország esetében is ugyanilyen módszerrel számolt az Eurostat.

Jobban is szerepelhetnénk

Összességében a fenti összehasonlítások alapján az látható, hogy a magyar tejipar az európai középmezőnybe tartozik, míg régiós szinten a harmadik helyen állunk. A hazai tejágazat még mindig nem érte el a rendszerváltás előtti szintet, és jelentősebb a lemaradásunk a sajt és a vaj termelés területén. Adottságaink alapján akár jobban is szerepelhetnénk, de ehhez komoly fejlesztésekre lenne szükség, ezekről a cikk elején idézett elemzés ír bővebben.

Forrás: www.novekedes.hu

Vajon ez a magyar tejtermelők nagy lehetősége?

2021. október 17.

Oroszország ebben az évben nem tud annyi tejet termelni, amennyi az önellátottsághoz kell. A Szojuzmoloko orosz tejipari egyesülés vezetője szerint az országban uralkodó szárazság és a takarmányárak drasztikus emelkedése folytán az ebben az évben előállított nyerstej mennyiség várhatóan nem lesz elegendő a belső kereslet fedezésére – írja a dairyglobel.net.

A tejhiány a moszkvai körzetben a legnagyobb, és maga után vonja bizonyos tejtermékek hamisítását. Artyom Belov, az egyesülés igazgatója szerint az ország egyébként közel áll a teljes önellátottsági szint eléréséhez, amelyért, azaz a mintegy 25 százalékos importhányad felszámolásáért gyakorlatilag közel két évtizeden át nagyon komoly erőfeszítéseket tett.

Az orosz tejtermelők 2020-ban 32,2 millió tonna tejet állítottak elő, ami minimális importtal elegendő volt a lakosság ellátásához.

Oroszországban az egy főre jutó tejfogyasztás jelenleg évi 170,4 kg-ot tesz ki (nyerstej egyenértékre számítva). A kibocsátás korábban évi 6 százalékot is elérő növekedése azonban a legutóbbi években – és főleg ez év második felében a tejfeldolgozásba fektetett, nagyon jelentős beruházások ellenére – lelassult. Ennek következtében, az év végéig mintegy 4,2 millió tonna tej importjával kell számolni.

Magyarországon 2021 augusztusában 71 százalékkal volt nagyobb a nyerstej kivitel, mint ez évvel korábban. Vajon a magyar tejtermelők az orosz piacra is tudnak szállítani idén?

Forrás: www.agroinform.hu

107 ezer termelő kapott már az első napon területalapú támogatási előleget

2021. október 18.

Az előlegfizetés első napján 107 ezer termelő számára mintegy 73 milliárd forint területalapú támogatás (SAPS támogatás) indult meg, holnaptól pedig több mint 3.000 tejtermelő részére 14 milliárd forint termeléshez kötött tejhasznú tehén támogatás kifizetése kezdődik el - mondta el Nagy István agrárminiszter.

Magyarország az elmúlt évekhez hasonlóan az uniós szabályok adta legkorábbi időponttól, vagyis október 18-tól előleget fizet a gazdálkodónak. Idén a gazdálkodók 166 ezer egységes kérelmet nyújtottak be, ötmillió hektár mezőgazdasági területre.

A tárcavezető beszámolt arról, hogy ebben az évben is sikerült elérnünk az Európai Bizottságnál, hogy emelt előlegfizetés váljon lehetővé. Az előleg mértéke a közvetlen támogatásoknál kérelmenként maximum 70 százalék, a területalapú vidékfejlesztési támogatásoknál - mint például az agrár-környezetgazdálkodási intézkedés vagy az ökológiai gazdálkodásra történő átállás támogatása - maximum 85 százalék lehet.

A miniszter hozzátette, hogy a gazdálkodók által idén benyújtott egységes kérelmekre a Magyar Államkincstár december 31-ig az előleget, az előlegfizetés lezárulta után december 1-jét követően - fizethető részfizetéseket is beleszámítva - mintegy 262 milliárd forintot fizet majd ki. Ebből a tervek szerint a közvetlen támogatások előlegeként több mint 185,2 milliárd forint, míg részfizetesként 76,4 milliárd forintot fizet ki idén a Kincstár. Ezen felül terület- és állatalapú vidékfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó előlegfizetésre is lehet számítani, év végéig ezeken a jogcímenek a tervek szerint 46 milliárd forint kerül a gazdálkodókhoz.

Nagy István arról tájékoztatott, hogy az előlegfizetés fő célja, hogy az őszi munkákat zavartalanul el lehessen végezni, a termelők pénzügyi stabilitása, likviditása biztosítható

legyen. A termelők számára megnyugtató lehet, hogy idén is prioritást élvez, hogy minél több termelő részesülhessen előrehozott kifizetésben, és minden jogcímen elinduljon az utalás, amelyen arra van lehetőség. Így a területalapú támogatásokon túl egyes kulcságazatokat célzottan segítő támogatások - mint például egyes, a szarvasmarha ágazatot érintő jogcímek vagy a zöldítési után kapható támogatások - kifizetését is megkezdik.

Forrás: www.kormany.hu

Felszerelik az álmosdi tejfeldolgozót

2021. október 19.

Idén nyáron számolt be a település vezetése arról, hogy a gazdaságélénkítő program keretén belül napi ötezer liter kapacitású tejfeldolgozó üzem építésére nyert 200 millió forint támogatást az önkormányzat. A Rákóczi utcai 62. szám alatti üzem felszerelésére, a technológiai rendszer szállítására és üzembe helyezésére most megjelent a Közbeszerzési Értesítőben az ajánlatkérés is. A kiíró álmosdi önkormányzat november 15-ig várja a pályázatokat. A technológiai rendszernek alkalmasnak kell lennie túró, sajt és joghurt gyártására és csomagolására, ennek értelmében egyéb mellett tartályokat, homogenizátort, töltőgépeket és mérleget is vásárolnának.

A tervek szerint a fejlesztés nyolc új munkahelyet teremt majd.

Forrás: www.civishir.hu

Csaknem 8,5 milliárd forint jut a tanévben iskolatej-, iskolagyümölcs- és iskolazöltség-programra

2021. október 19.

Összesen 8,46 milliárd forintot fordít a kormány iskolatej-, iskolagyümölcs- és iskolazöltség-programra a 2021-2022-es tanévben - közölte kedden Vácon, sajtótájékoztatón az agrárminiszter. Nagy István elmondta, a pénz nagy része, 6,7 milliárd forint nemzeti forrásból származik, 1,76 milliárd forint pedig uniós forrásból.

Az Árpád Fejedelem Általános Iskolában tartott eseményen a miniszter kiemelte, Magyarország a kezdetektől részt vesz az európai uniós társfinanszírozású iskolatejprogramokban. Jelezte, a 2021-2022-es tanévben az iskolagyümölcs-programban megközelítőleg 2300 általános iskola és általános iskolai programokkal rendelkező gimnázium több mint 535 ezer tanulója, az iskolatejprogramban pedig csaknem 2700 oktatási intézmény több mint 446 ezer tanulója vesz részt.

A programokban felhasznált élelmiszerek mennyisége már a hazai élelmiszeripar szempontjából is érzékelő "stabilizáló erőt" jelent - jegyezte meg Nagy István. A gyerekeknek ezen a csatornán 19 beszállítótól összesen 13 millió liter tejet osztanak ki, továbbá 34 szállítótól csaknem 50 millió adag gyümölcsöt, illetve zöldséget. "Magyarország erős" a jó minőségű, egészséges élelmiszerek előállításában, ezért a kormány kiemelt célja ezek fogyasztásának ösztönzése - hangsította a miniszter, hozzáfűzve: fontos a gyermekek hozzászoktatása a gyümölcsök és zöldségek napi fogyasztásához és a rendszeres tejiváshoz.

Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára, a térség KDNP-s országgyűlési képviselője arról beszélt, hogy a kormány az elmúlt időszakban igyekezett mindhárom programot megerősíteni, például azzal, hogy az iskolatej esetében a költségkeretet 600 millió forintról 6 milliárd forintra emelte 10 év alatt. Ezek a programok már az iskolában segítik a gyerekek egészséges életre nevelését - fűzte hozzá az államtitkár.

Forrás: www.kormany.hu

Egy év alatt tizedével nőtt a nyers tej átlagára

2021. október 20.

Januárban még 2, májusban 7, szeptemberben pedig már 10 százalékos volt a nyers tej országos felvásárlásának éves növekedése – derül ki az Agrárközgazdasági Intézet adataiból. Az áremelkedés már látszik az átadási és a fogyasztói árakon is, de a termékpályán előrehaladva egyre kisebb mértékben.

A nyers tej termelői átlagára kilogrammra vetítve 112,65 forint volt idén szeptemberben – közölte legfrissebb piaci jelentésében az Agrárközgazdasági Intézet (AKI). A fehérjetartalom 0,09 és a zsírtartalom 0,17 százalékpontos javulása, valamint az alapár 1 százalékos emelkedése mellett a nyers tej átlagára a múlt hónapban 3 százalékkal nőtt augusztushoz képest, és 10 százalékkal meghaladta az előző év azonos hónapjának átlagárát.

Nyers tejből idén szeptemberben az előző havi mennyiségnél 3 százalékkal kevesebbet, míg a 2020. szeptemberinél 4 százalékkal többet vásároltak fel.

A kiviteli ár 123,97 forint volt kilogrammonként a múlt hónapban, az előző havihoz képest 8 százalékkal, az előző év azonos hónapjához viszonyítva 14 százalékkal emelkedett. A kiviteli ár 10 százalékkal meghaladta a termelői átlagárát. A nyerstej-export szeptemberben 5 százalékkal mérséklődött az előző év azonos hónapjához viszonyítva.

Az AKI adatai szerint éves alapon ennél mérsékeltebb volt az átadási árak növekedése: a hazai előállítású tejtermékek közül emelkedett a gyümölcsös joghurt (plusz 6 százalék), a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tej (plusz 4 százalék), a 2,8 százalék zsírtartalmú zacskós friss tej, a kefir és a tejföl (egyenként plusz 3 százalék), az 1,5 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tej és a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tej (egyenként plusz 2 százalék), a tehéntúró, az ömlesztett sajt és a natúr joghurt (egyenként plusz 1 százalék) feldolgozói értékesítési ára, a trappista sajté, az adagolt vajé és a vajkrémé stagnált. A KSH adatai szerint ugyanebben az összehasonlításban emelkedett a trappista sajt (plusz 4 százalék), a 2,8 százalék zsírtartalmú UHT- (tartós) dobozos tej (plusz 3 százalék) és a 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tej fogyasztói ára, míg az 1,5 százalék zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tejé stagnált.

Eközben a nyers tej termelői ára – nemzeti valutában kifejezve – az Egyesült Államokban 5 százalékkal csökkent, míg az Európai Unióban 10 százalékkal nőtt 2021 augusztusában az egy évvel korábbihoz képest.

A világpiacon az ömlesztett vaj értékesítési ára a 41. héten az egy évvel korábbinál 41 százalékkal, a teljes tejporé 25 százalékkal, a cheddar sajté 15 százalékkal, a sovány tejporé 10 százalékkal volt magasabb. Új-Zélandon a június–augusztusi időszakban 2,4 százalékkal csökkent a tejtermelés az előző év azonos időszakához képest.

A NYERS TEJ BELFÖLDI FELVÁSÁRLÁSÁNAK JELLEMZŐI

szeptember

	2020	2021
Alapár (Ft/kg)	99,8	107,25
Felvásárlás (ezer tonna)	99,63	103,38
Átlagár (Ft/kg)	102,7	112,65
Fehérje (százalék)	3,29	3,34
Zsír (százalék)	3,61	3,71

Forrás: AKI

A nyers tej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 16–42. hét között 37 százalékkal 44,5 euróra nőtt 100 kilogrammonként. Hollandiában a 4,4 százalék zsírtartalmú nyers tej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 16–36. hét között 30 százalékkal nőtt, majd nem változott jelentősen, a 41. héten 45 euróba került 100 kilogramm. Az olaszországi Veronában a nyers tej spot piaci ára október 18-án áfa nélkül, szállítási költséggel 44,5 euró per 100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyers tejé 46,5, a fölözötté 28,5, a tejszíné 267 euró 100 kilogrammonként, az Európai Unióból származó tejszíné 267,5 euró per 100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ havi rendszerességgel közzéteszi a nyers tej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkoztatva. Az alapanyagérték tükrözi a nyers tej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpör-jegyzései alapján határoznak meg. Ezek alapján a zsírárték 17 százalékkal, a fehérjeérték 30 százalékkal nőtt, így a szállítási költség nélküli alapanyagérték 25 százalékkal volt magasabb 2021 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest.

Forrás: www.vg.hu

Ajánlott újragondolni: a tőgygyulladás és a sántaság elleni küzdelem stratégiájának genetikai aspektusa

2021. október 24.

Az utóbbi években két téma söpört végig a tejtermelő farmokon az Egyesült Államokban: az egyik a húshasznú bikák használata az állomány genetikailag gyengébb részén, a másik az üszőutánpótlás létszámának optimalizálása.

Mostanra ezek a koncepciók jórészt a megvalósulás útjára léptek, így ideje átgondolni, hogy milyen hatással lehetnek a jövő tehenészeteire.

Lassulni fog az állomány forgása

A nyilvánvaló hatás abban fogalmazható meg, hogy kevesebb üszőutánpótlás nevelésével az állomány forgása lassulni fog (kisebb éves selejtezés). A forgás meghatározza az állományban lévő tehenek átlagos életkorát. Értelemszerűen a forgás csökkenésével az átlagos életkor emelkedik – állapítja meg a magyarmezogazdasag.hu oldalon megjelent írás.

Egy 40%-ban első laktációs tehenekből álló állomány menedzselése eltér attól, amit egy olyan állomány kíván, amelyben a tehenek 35%-a negyedik laktációs vagy még idősebb.

Ahogy az állomány átlagos kora emelkedik, a termelési célok elérése könnyebbé válik, viszont több kihívást rejt a tehenek egészségének megőrzése és az üres napok számának kézben tartása.

Genetikai szelekciós stratégia!

Az üszőutánpótlás nagyságát befolyásoló gazdálkodási döntéseknek ki kell terjedniük a genetikai szelekciós stratégia áttekintésére is!

A tenyésztő által alkalmazott szelekciós index az elsődleges eszköz a genetikai stratégia megvalósításához. Ennek időszakonkénti átgondolása a tehenészet jövőtervezésének kulcseleme. Az állomány létszámbeli változásainak tervezésekor az egészségi tulajdonságokra történő közvetlen szelekció hangsúlyosabbá válása komoly szempont. Az egészségi tulajdonságokra való közvetlen odafigyelés másik oka az, hogy ezek jellemzően kedvezőtlen genetikai kapcsolatban állnak a termelési tulajdonságokkal.

Amikor nagyobb termelőképességű tehenek érdekében tenyésztünk, akaratlanul kevésbé betegség-ellenálló tehenek irányába is mozdulunk.

A fertilitási tulajdonságok vonatkozásában az elmúlt évtizedek folyamán ezt már megtapasztaltuk, hasonló a helyzet az egészségi jellemzők esetében is.

Productive Life és SCS

Szerencsés körülmény, hogy közvetett módon jó ideje végzünk az egészségre vonatkozó értékelést azzal, hogy a hasznos élettartam (Productive Life, PL) és a szomatikus sejtponyszám (SCS) szerepel a válogatási szempontok között, hiszen ezek a betegség-ellenállóság genetikai szintjének fenntartását is segítik. Az egészségi tulajdonságokra való közvetlen értékelés lehetősége manapság hatékonyabbá teszi ezt a törekvést, és támogatja a telep egyre jobb teljesítőképességét.

Az ágazatunkban használt legtöbb index, például a Net Merit (NM\$) tartalmaz egészségi tulajdonságokat, azonban viszonylag kis súlyozással.

A Dairy Wellness Profit (DWP\$) ettől elég jelentősen eltérő, komplexebb megközelítéssel dolgozik. A kettő összevetése rávilágít erre a különbségre.

Hangsúly a tüdőgyulladással szembeni rezisztencián

Egy dolog mindenképpen szembetűnő, ez pedig a tüdőgyulladással szembeni rezisztenciára fektetett hangsúly. A mastitiszre vonatkozó közvetlen értékelések a Zoetis cégtől 2016-tól, a CDCB-től (Council on Dairy Cattle Breeding) 2018-tól érhetők el. Ezeket az értékeléseket független módon validálják, és az állományelemzésekből világos, hogy ezek az információk hatékonyak azoknak a teheneknek a kiválasztásában, amelyek genetikailag ellenállóbbak a tüdőgyulladással szemben.

A tüdőgyulladás nagy kihívás szinte minden tehenészetben. Klinikai és szubklinikai formái jelentős költségkihatással járnak, s ez a legfőbb oka annak, ha egy tehén kikerül az állományból.

Most, hogy van már genomikai lehetőségünk közvetlenül becsülni a mastitisz-rezisztenciát (MR), rendkívüli módon ajánlott a szelekciós indexekbe beemelni akár a CDCB, akár a Zoetis rezisztenciamutatóját.

Sok fejtörést okoz a sántaság

A sántaság a másik, sok fejtörést okozó kihívás a gazdaságokban, és állatjóléti szempontból is nagyon aggályos. A DWP\$ különlegessége, hogy a sántaság elleni rezisztenciát is tartalmazza, az egyéb egészségi tulajdonságok között!

Ha a nagy megbízhatóságú bikák genetikai értékelését tanulmányozzuk, látjuk a várt pozitív korrelációt a sántaságrezisztencia, a hasznos élettartam (PL) és az életben maradási esélyt kifejező Livability (LIV) mutatók között.

A lábvég-kompozit (FLC) és a lábak mobilitása (FLS) mutatók viszont negatívan függnek össze a PL és LIV értékekkel, ami a várakozással ellentétes. A sántaság-ellenállóság és a lábak küllemi tulajdonságai között enyhén pozitív az összefüggés. A sántaságra való fogékonyságot emelve be a szelekciós indexbe, sokkal hatékonyabban küzdhetünk az egészséges lábvégekért, mint a lábtulajdonságok hagyományos küllemi bírálatával.

Minden tenyésztő kialakíthatja saját indexét

Az efféle általánosan használt mutatók szándékoltan átfogó tartalmúak, hogy az üzemek széles köre számára használhatók legyenek. Emiatt nem biztos, hogy egy adott üzem sajátosságaira egy az egyben ráhúzhatók. Lehet, hogy több összetevőt tartalmaznak, mint amire az adott állomány igényt tart. Genetikai tanácsadójaival minden tenyésztő kialakíthatja saját indexét, amely valós alternatívája az általánosan használt indexeknek. Ez lehetővé teszi számára, hogy a saját szempontjai szerinti tartalmú és súlyozású mutatóval dolgozzon, beleértve a sajtósági tejárképző tényezőkhez való alkalmazkodást is.

Forrás: www.magro.hu

Az Európai Parlament megszavazta állásfoglalását a Termőföldtől az Asztalig stratégiáról

2021. október 25.

Az Európai Parlament (EP) október 19-én fogadta el a Termőföldtől az Asztalig stratégiáról szóló jelentését, zöld utat adva ezzel a stratégiában foglalt célkitűzések eléréséhez szükséges jogszabályalkotási munka megkezdéséhez. A szavazást követően az európai élelmiszerlánc szereplőit képviselő főbb szervezetek egy közös nyilatkozatban reagáltak az elfogadott állásfoglalásra és a stratégiát érintő hiányosságokra.

2021. október 18-19-én Strasbourgban tartotta az Európai Parlament azt a plenáris ülést, amelynek napirendjén a Termőföldtől az Asztalig (F2F) stratégiáról szóló közös mezőgazdasági (COMAGRI) és környezetvédelmi (COMENVI) szakbizottsági jelentés szerepelt. Az említett állásfoglalás 452 igen, 170 nem szavazattal és 76 tartózkodással végül elfogadásra került, ezzel megkezdődhet az agrár-élelmiszeripart érintő célkitűzések eléréséhez szükséges jogszabályok megalkotása. A stratégiára vonatkozó ajánlások között szerepel például az élelmiszerek kötelező uniós frontoldali tápértékjelölése és a túlzott hús, az erősen feldolgozott, valamint a magas só-, cukor- és zsírtartalmú ételek fogyasztására irányuló intézkedések is. Az EP a növényvédő szerek használatának csökkentését illetően jogi kötőerővel rendelkező célértékeket szeretne foganatosítani, amelyeket a tagállamok a nemzeti KAP stratégiai terveik végrehajtásával érnének el. Az állatjóléti előírásokat tovább szigorítaná és fokozatosan vetne véget a ketreces tartásnak az Európai Unióban, a nem uniós állati eredetű termékek behozatalát pedig az uniós előírások betartásához kötnék. Emellett javasolják egy harmonizált állatjóléti védjegy létrehozását is. Az EP képviselők kitértek még a EU-Mercosur megállapodásra is, és megerősítették, hogy jelen formájában továbbra sem támogatják annak ratifikációját, mivel az egyezmény nem biztosítja a biológiai sokféleség védelmét és nem nyújt garanciákat a mezőgazdasági előírásokat illetően. A plenáris ülésen egyúttal több frakció jelezte elégedetlenségét a F2F stratégia lehetséges hatásairól szóló Közös Kutatóközpont (JRC) által készített tanulmányának késői nyilvánosságra hozatala, valamint a Bizottság által ígért kumulatív hatástanulmány hiánya miatt.

Ezt követően a főbb európai agrár-élelmiszeripari szervezetek egy [közös nyilatkozatban](#) fejezték ki véleményüket a Termőföldtől az Asztalig stratégiát érintő EP állásfoglalás elfogadása okán. Az élelmiszerlánc szereplői nem vitatják a stratégia fő célját, miszerint szükséges átállni egy fenntarthatóbb európai élelmiszerrendszerre, de a stratégia továbbra sem enged tisztánlátást a jövőt érintő lehetséges hatások tekintetében. Az aláírók továbbra is konkrét javaslatokat várnak a Bizottságtól, különös tekintettel a szén-dioxid kibocsátásáthelyezésére, az európai élelmiszerrendszer stratégiai autonómiájára és a fogyasztói árakra. Mindemellett üdvözölték az EP azon kérését, hogy a Bizottság ígéretének megfelelően készítse el a kapcsolódó kumulatív hatástanulmányt, amelyhez az általuk publikált [áttekintés](#) egy megfelelő alapot jelent.

A közös nyilatkozatot az alábbi szervezetek adták ki: Agriculture and Progress – European Platform for Sustainable Agricultural Production; Agri-Food Chain Coalition – European agri-food chain joint initiative; AnimalHealthEurope – European Animal Medicines Industry; AVEC – European Association of Poultry Processors and Poultry Trade; CEFS – European Association of Sugar Manufacturers; CEJA – European Council of Young Farmers; CEMA – European Agricultural Machinery Industry; CEPM – European Confederation of Maize Production; CEVI – European Confederation of Independent Winegrowers; CIBE – International Confederation of European Beet Growers; Clitravi – Liaison Centre for the Meat Processing Industry in the European Union; COCERAL – European association of trade in cereals, oilseeds, pulses, olive oil, oils and fats, animal feed and agrosupply; Copa-Cogeca –

European Farmers and Agri-Cooperatives; CropLife Europe – Europe’s Crop Protection Industry; EBB – European Biodiesel Board; EDA – European Dairy Association; EFFAB – European Forum of Farm Animal Breeders; ELO – European Landowners’ Organization; European Livestock Voice – European Platform of the Livestock Food Chain (with the support of Carni Sostenibili); Euro Foie Gras – European Federation of Foie Gras; Euroseeds – European Seed Sector; ePURE – European Renewable Ethanol Industry; Fediol – European Vegetable Oil and Protein-Meal Industry Association; FEFAC – European Feed Manufacturers’ Federation; Fertilizers Europe – European Fertilizer Producers; IBC – International Butchers’ Confederation; UECBV – European Livestock and Meat Trades Union.

Forrás: www.nak.hu

Egészséges-e a tejtermékek kerülése?

2021. október 25.

Valaki ajánlja, valaki ellenzi a tejmentes étrendet, de vajon kinek hihetünk? Mi szól a tejtermékek mellőzése, illetve fogyasztása mellett? Irinyi-Barta Tünde táplálkozástudományi szakértőnk állásfoglalását olvashatod a tejmentes diétával kapcsolatban.

Egészséges-e a tejtermékek kerülése?

Nem lehet egyértelműen kijelenteni azt, hogy érdemes-e kerülni vagy sem a tejtermékek fogyasztását szervezetünk védelme érdekében. Egészséges fiatalok és felnőttek számára naponta 1-2 pohárnyi tej vagy annak megfelelő mennyiségű tejtermék elfogyasztása nem jelent gondot, egészségesnek mondható, hiszen a tej makro- és mikrotápanyagok gazdag forrása, kalciumtartalma erősíti a csontokat, fogakat, D-vitamin-tartalma pedig fokozza az immunrendszerünk védekező képességét. Ezek a vegyületek leghatékonyabban a tejből, illetve a tejtermékekből szívódnak fel.

Milyen esetekben indokolt a tejtermékek kerülése?

Allergia, intolerancia

Mások számára érdemes/muszáj kerülni, ha az orvosilag indokolt. Ilyen például, ha valaki allergiás a tej fehérjéjére, azaz a kazeinre, hiszen súlyos, akár életveszélyes immunológiai reakciót válthat ki a szervezetből egy kis mennyiség elfogyasztása is. Sokan összetévesztik a tejérzékenységgel, azaz a laktózintoleranciával. Ebben az esetben a szervezetünkben születésünkkel megtalálható tejcukrot bontó enzim, a laktáz csökkent, vagy teljes mértékben megszűnt működéséről van szó. Emiatt a beteg emésztési rendellenességeket tapasztal, amelyek kellemetlen tünetekben nyilvánulnak meg, például hasmenés, puffadás, görcsök. Tejérzékenység esetén egyéni tolerancia függvénye, hogy mekkora mennyiségű tejtermék elfogyasztása esetén jelentkeznek a panaszok. Vannak, akik számára kizárólag a laktózmentes termékek fogyasztása jelent megoldást, amelyek egyre szélesebb választékban találhatók meg a boltok polcain.

Csecsemő és gyermekkor

Csecsemőkorban egyértelműen kerülendő az állati és növényi tej adása 1-2 éves korig. Felfigyeltek arra, ha a kisbaba sokat sír, széklete véres, akkor állhat a háttérben laktózintolerancia, tejallergia. Ebben az esetben a szoptatós anyuka étrendjéből teljesen el kell hagyni a tejet és tejtermékeket, vagy tápszert kell váltani. A gyermekek tejmentes diétáját orvosilag indokolt esetben tartani kell mind az otthoni, mind az intézményen belüli étkezések során. Ekkor a növekedésükhöz szükséges kalcium és D-vitamin pótlásáról gondoskodni kell más forrásból.

Egyéb betegségek

Inzulínrezisztenciában, cukorbetegségben szenvedő betegek számára nem ajánlott a fogyasztás, hiszen a tejcukor gyorsan felszívódó szénhidrát, megemeli a vércukor- és inzulinszintet.

Ellentmondásos eredmények

Egyes kutatók feltételezése szerint a tej megvédi a csonttrikulástól, egyes ráktípusoktól, magas vérnyomástól, míg mások szerint éppen ellenkezőleg: daganatos megbetegedést, magas vérnyomást okoz, savasítja a szervezetet, bőrproblémákat eredményez. A szakirodalomban való elmélyülés valódi, nehezen eldönthető kérdéseket vet fel szakértők számára is.

Mire figyeljünk, ha a tejmentes étrendet választjuk?

Amennyiben valaki akár önszántából, akár betegség miatt tér át a tejmentes étkezésre, akkor egészsége védelme érdekében figyeljen oda a megfelelő kalcium- és D-vitamin-bevitelre.

Forrás: www.doktorgo.hu

Van igény a tehéntejnél háromszor drágább zab alapú tejhelyettesítőkre

2021. október 25.

A német Agrarheute portál igyekezett választ keresni arra, miért háromszor olyan drága a zab alapú tejhelyettesítő, mint a tehéntej. Nem a zab ellen érveltek, de az alapanyag árával egészen biztosan nem indokolható a tehéntej és a zabital ára közötti háromszoros különbség. A zabitalok 90-95 százaléka víz, és a fennmaradó maximum 10 százalék zabért sem kell túlságosan sok pénzt fizetniük a gyártóknak.

Az Agrarheute cikkét a Magyar Mezőgazdaság szemlélte, eszerint mire a zabtej néven ismert végtermék a németországi áruházak polcaira kerül, 2,0-2,40 euró lesz a literenkénti ára, az ízesített verzióké akár 2,50 is. Miközben a sima 1,5 százalékos tehéntejet 65 centért, a 3,5 százalékosat 75 centért meg lehet venni, a biotej literára 1 euró, az alpesi tejé 1,30. A termelőktől mindehhez a normál nyers tejet 35 centért veszik át, a biotejet 49 centért, egyik sem fedezi a termelési költséget.

Van igény a tehéntejnél háromszor drágább zab alapú tejhelyettesítőkre

A cikk szerint a háromszoros különbség nagyjából Magyarországon is igaz, egy liter tehéntej mintegy 200-300 forintba kerül, míg egy liter zabital ára beszerzési helytől és márkától függően 400 és 1300 forint között mozog.

Az összetevők sem magyarázzák a háromszoros árat

A táplálkozási szempontból hasznos összetevőket nézve sem versenyképes a zabital a tehéntejjel. Kalória tekintetében nem vonzóbb, mint a tej, viszont nincs benne egyebek között sem kalcium, sem vitaminok, ezeket mind utólag kell pótolni. Tehát sem az összetevők ára, sem az előállítás költsége nem indokolja az árkülönbséget, de még a termék egészséges volta sem. A cikk szerint valamennyit minden bizonnyal számít, hogy Németországban a tehéntej áfája 7, a növényi tejhelyettesítőké pedig 19 százalék, a háromszoros különbséget akkor sem indokolja, és sok országban amúgy sincs ilyen eltérés az általános forgalmi adóban. A legvalószínűbb, hogy egyszerűen a „vegán” logó miatt szárnyal a termék kereslete olyan mértékben, hogy minden probléma nélkül el lehet érte kérni a háromszoros árat – írták.

Így készül a zabtej

A zabtej vízben áztatott zabból készül. Amikor a zab már teljesen kiázott, a létrejött anyagot megkeverik, utána pedig átszűrik. Ezáltal rendkívül krémes állagot kapnak, amely nagyszerűen felhasználható latte-ba, de akár süteményekbe is. Édeskés ízét a benne található természetes cukroknak köszönheti. A különböző márkák különböző elkészítési módokat alkalmaznak, de mindannyian enzimeket adnak hozzá, hogy lebontsák a keményítőt.

Pasztörizálás és dobozolás előtt pedig különböző vitaminokkal és ásványi anyagokkal dúsítják a tápértékét, főként D-vitaminnal és kalciummal – írta a Wellandfit.

Forrás: www.magro.hu

Tudj meg mindent a tejről! Utána igyál egy pohárral!

2021. október 27.

A tejre és a tejből készült termékekre, mint egészséges tápanyagforrásokra hívja fel a figyelmet az Agrárminisztérium, az Agrármarketing Centrum és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács együttműködésével megvalósuló kampány novemberben.

A céljuk a minőségi tej és tejtermékek belföldi fogyasztásának ösztönzése, illetve a tudatos választás és vásárlás népszerűsítése.

Nő a tejfogyasztás

Magyarországon évente folyamatosan emelkedik a tej és tejtermékek átlagfogyasztása, jelenleg éves szinten csaknem 60 liter tejet, és több mint 20 kg tejterméket fogyasztunk fejenként, ami azonban – főként tejtermékek tekintetében – elmarad az uniós átlagtól. A kampány éppen ezért a tej és tejtermékek fogyasztásának fontosságával, illetve pozitív élettani hatásaival ismerteti meg a lakosságot.

Tarpataki Tamás, az Agrárminisztérium agrárpiacért felelős helyettes államtitkára kiemelte, hogy a tejágazat az egyik legalapvetőbb ágazata a mezőgazdaságnak és az élelmiszeriparnak. A tejágazat a pandémia alatt és jelenleg is helyt tudott állni, ami a tejtermelőknek és a szakmaközi szervezeteknek köszönhető.

Az ágazat stabil működéséhez a szaktárca támogatása mellett elengedhetetlenek a terméktanács és az Agrármarketing Centrum ösztönző kampányai. Hozzátette, hogy a tej- és tejtermékek kiemelkedően fontosak a fejlődő szervezet számára, hiszen számos jótékony élettani hatásuk van.

Ondré Péter, az Agrármarketing Centrum ügyvezetője kiemelte, „*A tej? Az tej. – Minden ízében szeretjük*” tejfogyasztást ösztönző, edukatív kampány célja a tinédzserek, fiatalok és fiatal felnőttek informálása is.

A kampány során bannerekkel, PR cikkekkel, social média tartalmakkal és influencer együttműködésekkel lesznek jelen az online térben. Emellett egy online játékot is fejlesztenek, amelyet rádiókampány fog támogatni, valamint a kampány egyes elemeivel közterületeken is találkozhatunk, sőt „Tejszív” kifestőt is készítenek óvodásoknak és iskolásoknak.

A tejfogyasztás fontossága kapcsán kiemelte, a tej fehérjéi teljes értékűek, könnyen emészthetők és jól hasznosulnak. A jó minőségű fehérjék pedig megfelelő mozgásmennyiség mellett védik az izomrendszert, növelik az állóképességet és javítják az immunrendszer állapotát is.

Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója elmondta, nyolc éve dolgoznak azért, hogy az általuk működtetett Közösségi Marketing Alap segítségével elősegítsék és ösztönözzék a fogyasztók több, gyakoribb és tudatosabb tej- és tejtermék fogyasztását, valamint a tejtermékek sokféleségének bemutatásával és megszerettetésével segítséget nyújtsanak az egészségtudatos táplálkozás kialakításában.

Az elmúlt év megpróbáltatásai kihívások elé állították a tejágazat valamennyi szereplőit, mind a tejtermeléssel, mind pedig a tejfeldolgozással foglalkozó gazdaságok működése nagy mértékben nehezedett. A mostani, általános költségnövekedéssel terhelt gazdasági környezetben minden segítség duplán számít a szektor számára, és minden egyes lépés egyben befektetés a jövőbe. Az ágazat valamennyi szereplőjét felelősségteljes együttműködésre ösztönzik, ami elengedhetlen feltétele pozitív jövőképüknek.

Tudnivalók a tejről

A tejfehérje segíti a kalcium felszívódását, a tejszír jól emészthető, kedvező a felszívódása. Ásványi anyagok közül elsősorban a kalcium- és foszfortartalma jelentős, de található benne magnézium, nátrium és a testünk működéséhez szükséges egyéb mikroelemek is. Vízben és zsírban oldódó vitaminoknak is hasznos forrása, B1-, B2-, B12-vitamint, valamint A- és D-vitamint is tartalmaz.

Az új hazai táplálkozási ajánlás, az OKOSTÁNYÉR® 6-17 éveseknek szóló változata szerint naponta 3 adag tej vagy ennek megfelelő tejtermék elfogyasztása javasolt a gyermekeknek (nagyságrendileg fél liter tej vagy ezzel egyenértékű tejtermék).

1 dl tej kalciumtartalmának (kb. 120 mg) megfelelő tejtermékek: 2-3 dkg sajt (2-3 vékony szelet) vagy 15 dkg félzsíros tehéntúró (1 teniszlabdányi) vagy 1 dl joghurt, kefir

A tej? Az tej.

A tejtermelésben és a tejfeldolgozásban alkalmazott folyamatos modernizálások, a környezetbarát technológiák és a fenntartható megoldások mind-mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gazdaságok képesek legyenek alkalmazkodni az éghajlatváltozás kihívásaihoz.

Ha olyan tejet, tejterméket választunk, amely magyarországi gazdaságból származik, akkor egyfelől biztosak lehetünk abban, hogy kiváló a minősége, másfelől teszünk a felesleges károsanyag-kibocsátás ellen is. Ez persze nemcsak a tejtermékekre, hanem mindegyik táplálékra igaz. A tudatos vásárlás lényegében a környezetvédelemhez kapcsolható felelősségvállalás.

Az eltarthatóság a technológiától függ – az UHT tej is egészséges

Az ultramagas hőmérsékleten történő hőkezelésnek és a speciális csomagolásnak köszönheti az UHT tej a tartósságát. A megfelelő hőkezelés nemcsak az UHT tejnél, hanem minden esetben elengedhetetlen a tej fogyasztása előtt.

Laktózérzékenység és tejfogyasztás

Ma már a laktózérzékeny embereknek sem kell száműzniük életükből a tejet! Számukra a tej és a tejtermékek laktózmentes változatai jelentenek megoldást, melyeket széles választékban lehet beszerezni.

Tej a tejen túl

Olyan finomságok is a sokféleséget garantálják, mint az ízesített tejek vagy a tejdesszertek, melyeket hivatalosan a tejkészítmények közé sorolunk. A savanyított tejtermékeket az egészségre gyakorolt jótékony hatásuk miatt fontos kiemelni: az élőflórás joghurt vagy a kefir a bélrendszer egészségét védő, jó hatású baktériumokat is tartalmazhat. Emiatt fogyasztásuk hasznos az emésztőrendszer egészsége szempontjából.

A különféle sajtok, a tejszín, a tejföl nehezen nélkülözhető alapanyagai a leveseknek, főételeknek, a mártásoknak és süteményeknek is.

Rögös túró

A rögös túró kiváló fehérjeforrás, ráadásul koncentráltan tartalmazza a tej fehérjéit és ásványi anyagait. A benne található zsírok nemcsak energiaforrásként szolgálnak, hanem fontos szerepet töltenek be a szervezetünk anyagcseréjében is. Mindemelllett számos diétába, többek között máj-, cukor-, szív- és érrendszeri- és daganatos betegek, valamint sportolók étrendjébe és fogyókúrába is remekül beépíthető.

A rögös túró zsírtartalmával fordítottan arányos a kalciumtartama. Ez a gyakorlatban annyit tesz, hogy a sovány változat közel másfélszer több kalciumot tartalmaz, mint a zsíros. Továbbá megtalálhatók benne olyan értékes tápanyagok is, mint a foszfor, kálium, magnézium és A-vitamin.

Vitamin- és ásványi anyag tartalmának köszönhetően a rögös túró hatékonyan hozzájárul a csontok és a fogak egészségének, valamint bőrünk épségének a megőrzéséhez, az agy, az ideg- és az immunrendszer megfelelő működéséhez.

A vaj

Fogyasztása esetében minőségre és mennyiségre kell fektetni a hangsúlyt. A vaj általában nagy energiatartalommal rendelkezik, ami a nagy zsírtartalmának köszönhető, ám a zsírra is szüksége van a szervezetünknek, hiszen „tartalék tápanyagnak” számít. Sőt nélkülözhetetlen szerepe van a zsíroldékony (A-, D-, E-, K-) vitaminok hasznosulásában, a nemi hormonok képződésében, a megfelelő ütemű növekedésben és fejlődésben. A mértékletesség arany szabályát érdemes követni a vaj fogyasztása esetén is, ennek megfelelően a kiegyensúlyozott és változatos étrendből egészséges személynek nem kell kizárnia.

Forrás: www.agroinform.hu

Igyunk több tejet: ezt üzenik a magyaroknak

2021. október 27.

A tejágazat alapvető ágazata a mezőgazdaságnak és az élelmiszeriparnak, ezért fontos a stabil működése - mondta Tarpaty Tamás, az Agrárminisztérium agrárpiacért felelős helyettes államtitkára a tárca, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, illetve az Agrármarketing Centrum fogyasztásösztönző kampányáról szóló sajtótájékoztatón.

Megjegyezte: a minisztérium évente több tízmillió forintot költ a tejfogyasztás népszerűsítésére. A járványhelyzetben is bebizonyosodott, hogy a hazai tejágazat szilárd alapokon áll, ami az ágazatban dolgozók és az érdekképviselő munkájának köszönhető elsősorban – jegyezte meg.

A helyettes államtitkár emlékeztetett arra, hogy a minisztérium a marketing centrumon keresztül számos ágazat termékeinek fogyasztásösztönző kampányát támogatja, és továbbra is élni kívánnak a lehetőségekre álló eszközökkel.

Ondré Péter, az Agrármarketing Centrum ügyvezetője a sajtótájékoztatón elmondta, hogy a kampány november 2-től indul és egy hónapig tart. Ennek keretében a tápanyagokban gazdag tej fogyasztásának fontosságáról lesz szó; üzeneteiket többféle csatornán, hirdetések és cikkek mellett például online nyereményjáték és influenzaszerek segítségével is közvetítik.

A magyar tejágazat hosszú távon úgy tud sikeres lenni, ha a belpiaci fogyasztást sikerül stabilizálni, adott esetben növelni – mutatott rá az ügyvezető. Magyarországon évente átlagosan 60 liter tejet és 20 kiló tejterméket fogyaszt egy átlagos ember, ami elmarad az uniós értéktől – fűzte hozzá.

Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója azt hangsúlyozta, hogy 8 éve működtetnek marketing alapot annak érdekében, hogy az átlagos tejfogyasztás a környező országok, illetve a több évtizeddel ezelőtti hazai fogyasztás szintjére emelkedjen.

Óriási kihívásokkal néz szembe a tejágazat, hatalmas a verseny a növényi alapú alternatív termékek oldaláról, továbbá sok megtévesztő információ is kering – hangsúlyozta a terméktanács szakembere. Utalt arra, hogy sokan nincsenek tisztában például azzal, hogy laktóz intolerancia esetén nem csak a növényi italok jöhetnek szóba, hanem a tejágazat speciális termékei is fogyaszthatók.

Az MTI kérdésére Harcz Zoltán elmondta, hogy a folyékony tej fogyasztásában viszonylag kisebb, évi átlagosan 5-10 liternyi a lemaradása az országnak az uniós átlaghoz képest, jelentősebb probléma a feldolgozott áruknál figyelhető meg. Példaként a sajtot és a vaját említette, az előbbiből az uniós átlag felét, az utóbbiból egyharmadát fogyasztja egy átlagos magyar.

Forrás: www.piacprofit.hu

A tejelő tehenek életkörülményei befolyásolhatják a tej minőségét

2021. november 2.

A Pécsi Tudományegyetem (PTE) Szentágothai János Kutatóközpontban (SzKK) működő Élelmiszer Biotechnológiai Kutatócsoport és a Soft Flow Kft. (SF) vezető biotechnológiai vállalat közösen dolgoznak azért, hogy tiszta és megfelelő minőségű élelmiszer kerüljön a fogyasztók asztalára, tájékoztatta az egyetem kedden szerkesztőségünket.

Mikotoxinokat, kisméretű toxikus vegyületeket vizsgálnak

A Pécsi Tudományegyetem (PTE) Szentágothai János Kutatóközpontban (SzKK) Élelmiszer Biotechnológiai Kutatócsoportja 2019-ben jött létre az akadémiai szféra és az ipar összefogásának köszönhetően. Ahogy arról a szervezet kedden tájékoztattott, a Pécsi Tudományegyetemen a kutatócsoport megalakulását megelőzően is folytak már különféle élelmiszer biotechnológiával kapcsolatos kutatások, így az ipari igények és technológia, valamint az egyetemi know-how és alkalmazott kutatási tevékenységek integrálásával sikerült egy piaci igényeket is kiszolgáló kutatócsoportot létrehozni.

A Szentágothai János Kutatóközpontban Élelmiszer Biotechnológiai Kutatócsoportja két fő téma kutatásával foglalkozik. A szakemberek évek óta dolgoznak a mikotoxinok kutatásán, ezek olyan penészgomba-eredetű, kisméretű toxikus vegyületek, amelyek számos gabonában-, gabonaeredetű élelmiszerben megtalálhatók, illetve a sörben és borban is fellelhetők.

Az SzKK kutatói kiemelték: a számukra kedvező klimatikus viszonyok között a mikotoxinokat termelő penészgombák, a mezőgazdasági termények széles skáláját fertőzhetik meg a betakarítás előtti és utáni időszakban.

Ezek rendszerint a nem megfelelő tárolás vagy érlelés következtében tovább szaporodnak úgy, hogy ha az alapanyag valamilyen gombával, például valamilyen penészfélével szennyeződik. Így az élelmiszerek, a gabona, a sör vagy a bor mérhető mennyiségben tartalmazhatják ezeket az anyagokat.

Az egyes megengedett dózisok sok esetben felülvizsgálandók

A mikotoxinok számos hatást tudnak kifejteni a szervezetre, akár a hormonális rendszerbe is képesek negatívan beavatkozni. Van köztük olyan, amelyik daganatkeltő hatású, hosszú távon például májrákot is okozhat. Az, hogy mekkora mennyiségben lehetnek jelen az adott élelmiszerben a mikotoxinok, azt mára nemzetközileg elfogadott határértékek szabályozzák, amelyeket rendszeresen ellenőriznek. A szakemberek szerint erre azért is van szükség, mert a globalizáció hatására számos országból érkeznek termékek, termények hazánkba, amelyek ellenőrzése kiemelt fontosságú.

A pécsi szakemberek kutatása abból a szempontból is egyedülálló – és ezt a tudományos világ és a piac is elismeri –, hogy a határértékeket nem csupán egyes mikotoxinokra vizsgálják, mivel egyszerre több mikotoxin is jelen lehet az adott élelmiszerben, amelyek felerősíthetik egymás negatív hatását. Ezért a kutatók arra hívják fel az ellenőrzőszervek figyelmét, hogy az egyes megengedett dózisok sok esetben felülvizsgálandók.

A szintén pécsi Soft Flow Biotechnológiai céggel való együttműködés is ezen kutatásokra fókuszál, hiszen a Szentágothai János Kutatóközpont munkatársaival közösen végzett vizsgálatok eredményeit figyelembe véve tervezi a cég – "MycoFoss^{TM}" néven a világ számos országában elérhető – vizsgálómódszerének jövőbeli továbbfejlesztését.

Ezen automatizált analitikai eljárás minden, az ellenőrzéshez szükséges vegyszert és reagenst, valamint az optimalizált mérőműszert és a speciális elemzőprogramot tartalmazza.

Nem mindegy, hogy milyen életkörülmények között tartották a tejelő tehenet

A mikotoxinok vizsgálata mellett a tejben található sejtnél kisebb részecskéket, vezikulákat is kutatják a hazai szakemberek. Régóta kérdés ugyanis a tudományos körökben is, hogy lehet-e különbség tej és tej között. A pécsi szakemberek legújabb kutatásukban arra keresik a választ,

hogy milyen hatást kelt a különféle tartásban élő tehenektől származó tej az emberi szervezetben.

A tej, mint minden testfolyadék nagyon nagy koncentrációban tartalmaz sejtnél kisebb részecskéket, ezekben számos biológiailag aktív anyag található, köztük olyanok, amik gyulladáskeltő vagy épp gyulladásgátló hatásúak. Az, hogy milyen életkörülmények között tartották a tejelő tehenet, nagyon fontos, kutatási eredmények is bizonyítják, hogy mindez befolyásolja ezeknek a részecskéknek a hatását. Ennek egy egészséges ember esetében kisebb a jelentősége, de például az auto-immun betegek esetében fontos lehet, hiszen az ő esetükben ezen részecskék könnyen kiválthatják a betegség fellángolását, a gyulladást.

Úgy tűnik, hogy ezen kutatások mindegyikére komoly igény van mind az ipar, mind a piac, mind az ellenőrző hatóságok részéről. A kutatócsoport és a Soft Flow együttműködése lehetőséget ad arra, hogy a szakemberek olyan mintákhoz jussanak hozzá, amelyek garantáltan az ipari és piaci igényeknek megfelelő módon vannak szállítva, tárolva, jellemezve. A tudósok hangsúlyozták, hogy az ilyen mintákon végzett vizsgálatok jóval pontosabbak és hatékonyabbak. Így egyrészt a kutatócsoport nagyobb számban tud tudományos publikációkat megjelentetni, másrészt a kutatásoknak köszönhetően a vállalat számára hasznos javaslatokat tud tenni a jövőbeli csomagok fejlesztése terén, ezzel is jelentősen elősegítve a fogyasztók egészségesebb ételkészítéséhez való hozzájárulását.

A szakemberek emlékeztetnek: a tej az egyik legjobb kalciumforrás, amely segít az egészséges fogak és csontok felépítésében. A napi kettő-három pohár tej fogyasztását tanácsoló irányelvek azonban pusztán a kalciumigényt vették figyelembe. A tej a kutatások szerint gazdag D-vitaminban és jódban, egyik proteinje, a laktoferrin segít a vasszívódásban, antioxidáns és antikarcinogén hatású, egy másik tejfehérje, a kazein pedig valószínűleg akadályozza a patogén baktériumok bélfalhoz való tapadását. Néhány tanulmány szerint közepes mértékben bizonyított, hogy a tejfogyasztás csökkenti a szívbetegségek és az agyvérzés előfordulási esélyét.

Forrás: www.origo.hu

A benzin után a tej is hiánycikk lehet Angliában

2021. november 2.

A brit vásárlók pánikolnak egy esetleges tejhiány miatt.

Az Egyesült Királyságban – a koronavírus járvány, a Brexit és az alacsony munkabérek következményeként már mintegy 100.000-re emelkedett a teherautó sofőrök hiánya, ami bizonyos (egyelőre csak kisebb) fennakadásokat okoz többek között a tejfelvásárlásban és lakosság ellátásában – írja a farminguk.com.

A kormány intézkedéseket ígért a hiányzó gépkocsivezetők pótlására és a helyzet rendezésére, azonban a fogyasztók a még egyáltalán nem létező tejhiánytól tartva rövid idő alatt eltűntetik a szupermarketek polcairól a friss tejet és a tejtermékeket, annak ellenére, hogy az agrárminisztérium és a Brit Tejtermelők Egyesülete (RABDF) többször felhívta a fogyasztók figyelmét arra, hogy a harácsoló vásárlással csak rontják az ellátást.

A nagyobb veszteség tulajdonképpen nem a fogyasztókat, hanem a termelőket éri, mivel a felvásárló csak a ténylegesen átvett termékért fizet. A RABDF közlése szerint emiatt egyelőre csak kevés farmer kényszerül a megtermelt tejet kiönteni. Ugyanakkor fennáll a veszélye annak, hogy egyre több termelő kényszerül ugyanerre, ami beláthatatlan következményekkel járhat az egész brit tejtermelésre és szarvasmarha tartásra nézve.

Forrás: www.agroinform.hu

Újabb rekord: tíz éve nem volt ilyen drága az élelmiszer

2021. november 4.

A FAO élelmiszerár-indexe kereskedelemmel súlyozott mutató, amely az öt legfontosabb élelmiszer-alapanyag – növényi olajok, szemestermények, húsfélék, tejtermékek és cukor – nemzetközi piaci árát veszi figyelembe.

Részben a kínálat szűkössége, valamint a növényi olajok és a szemestermények jelentős drágulására októberben már a harmadik egymást követő hónapban nőttek az élelmiszerárak a világon az előző hónaphoz képest.

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) által csütörtökön ismertetett adatok szerint az októberi árindex – 2011 júliusa óta legmagasabb – 133,2 pont lett, 3 százalékkal (3,9 ponttal) magasabb a szeptemberinél és 31,3 százalékkal (31,8 ponttal) magasabb az egy évvel korábbinál.

A FAO élelmiszerár-indexe kereskedelemmel súlyozott mutató, amely az öt legfontosabb élelmiszer-alapanyag – növényi olajok, szemestermények, húsfélék, tejtermékek és cukor – nemzetközi piaci árát veszi figyelembe.

Októberben a szemestermények árindexe átlagosan 3,2 százalékkal (4,3 ponttal) 137,1 pontra nőtt szeptemberrel összevetve, éves összevetésben pedig 22,4 százalékkal (25,1 ponttal) múlta felül a tavalyi októberit. Idén októberben már az ötödik egymást követő hónapban emelkedett a globális búzaár, szeptemberhez képest 5 százalékkal, tavaly októberhez viszonyítva pedig 38,3 százalékkal nőtt, és ezzel 2012 novembere óta megmagasabb szintre emelkedett. A búza árát különösen az hajtja fel, hogy gyengébb volt a termés olyan vezető exportáló országokban, mint Kanada, Oroszország és az Egyesült Államok.

A FAO októberi növényi olaj árindexe rekordszintű, 184,8 pont lett, 9,6 százalékkal (16,3 ponttal) emelkedett szeptemberhez képest. Októberben már negyedik hónapja emelkedett a pálmaolaj, a napraforgó és a repceolaj ára. A pálmaolaj világpiaci áremelkedését a megugrott globális importkereslet váltotta ki és azok a félelmek, hogy Malajziában visszaveti a termelést a vendégmunkások hiánya.

A tejtermékek árindexe havi összevetésben 2,2 százalékkal (2,6 ponttal) 120,7 pontra nőtt, éves összevetésben az ármozgást követő mutató 15,5 százalékkal (16,2 ponttal) emelkedett.

A hústermékek árindexe szeptemberhez viszonyítva 0,7 százalékkal (0,8 ponttal) 112,1 pontra süllyedt, de így is 22,1 százalékkal (20,3 ponttal) meghaladta a tavalyi októberi értéket.

A cukor árindexe 119,1 pont lett októberben, 1,8 százalékkal (2,1 ponttal) gyengébb szeptemberhez viszonyítva. Októberben először jegyezték fel visszaesést hat hónap töretlen növekedés után, de tavaly októberhez viszonyítva a mutató mintegy 40 százalékkal állt magasabban.

Az átfogó árindex tavalyi átlaga 97,9 pont, három éve a legmagasabb volt, 3,1 százalékkal meghaladta a 2019. évit, de több mint 25 százalékkal alacsonyabb volt a 2011-es történelmi csúcsnál.

Forrás: www.blikk.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.